

BLIKVELD

ACHTERGRONDINFORMATIE
BIJ DE ACTIVITEITEN VAN
DE KONING BOUDEWIJNSTICHTING

Herfst 2021

WWW.KBS-FRB.BE
WWW.GOEDEDOELEN.BE

Beste lezer, beste lezeres,

De strijd tegen de klimaatopwarming is urgent, COP26 zet dit nog maar eens in de verf. De uitdagingen zijn groter dan ooit, voor onze samenleving en voor toekomstige generaties. De filantropie kan in dit domein een wezenlijk verschil maken, zoals u kan lezen in ons 'Klimaat'-dossier. Na de catastrofale overstromingen afgelopen zomer toonden vele burgers, bedrijven en organisaties hun solidariteit met de getroffen bevolking. Via onze filantropische tools kon – en kan nog steeds – de generositeit van velen gemobiliseerd worden voor de wederopbouw van scholen, wijken en organisaties in nood. Maar ook vernieuwende initiatieven, gesteund door Fondsen beheerd door de Koning Boudewijnstichting, springen overal uit de grond. Evenzoveel bijdragen aan oplossingen voor de klimaatuitdaging.

De filantropie, als een manier om private middelen vrijwillig in te zetten voor het algemeen belang, is ook actief in andere domeinen. Zich inzetten voor kwetsbare kinderen bijvoorbeeld, zoals de oprichters van CKG Kapoentje, laureaten van de Prijs Filson Steers Mariman; jongeren financieel opvoeden via de nieuwe interactieve expo 'Mysterie van Financiën'; of de meesterwerken van ons erfgoed beschermen en in de kijker zetten. In dit verband nodig ik u graag uit om de expo 'Raoul Servais. Een wereld tussen magie en realisme' te ontdekken, georganiseerd door het Erfgoedfonds in het BELvue museum. Deze expo brengt een eerbetoon aan de pionier van de Belgische animatiefilm, die een groot deel van zijn archief schonk aan de Koning Boudewijnstichting.

Ja, Covid-19 blijft een grote uitdaging voor onze samenleving. Maar we pikken geleidelijk de draad weer op, dankzij de vaccinatie waarvoor een groot deel van de bevolking gekozen heeft. Een gevoel van herwonnen vrijheid waar jongeren met volle teugen van genieten. Zij kregen het zwaar te verduren tijdens de opeenvolgende lockdowns, zoals blijkt uit het verhaal verderop in dit magazine over een van de projecten uit de oproep 'Unlock your Energy!'.

Ik wil de Nationale Loterij en haar spelers bedanken, evenals al onze schenkers. Dankzij hun niet aflatend engagement kunnen wij samen ijveren voor een betere samenleving.

Blijf goed voor elkaar zorgen.

Luc Tayart de Borms
Afgestaanigd bestuurder

[Luc Tayart de Borms](#)
Afgestaanigd bestuurder

De Koning Boudewijnstichting is in België, in Europa en in de wereld een actor van verandering en innovatie in dienst van het algemeen belang en van de maatschappelijke cohesie. Om een maximale impact te realiseren, versterkt ze de competenties van organisaties en individuen. Ze stimuleert doeltreffende filantropie bij personen en ondernemingen in België, in Europa en wereldwijd. De Stichting werd opgericht in 1976 toen Koning Boudewijn 25 jaar koning was.

3-9

Dossier klimaat

[2-6 Overstromingen: helpen te helpen](#)

[7 Dr. Anatol Lieven over klimaat en nationale veiligheid](#)

[8 Circulaire economie: van koffie tot cosmetica](#)

[9 Regenwater van Gentse kerkdaken hergebruiken](#)

10-11

[Sociaal tarief: instrument tegen energiearmoede](#)

12-13

[Raoul Servais: duisternis verdrijven met verbeelding](#)

14-15

[Expo 'Mysterie van Financiën' doorgelicht](#)

16-17

[Kort nieuws](#)

18

[Prijs Filson bekroont 30 jaar inzet CKG Kapoentje](#)

19

[Reumatologen stimuleren onderzoek over levenskwaliteit patiënten](#)

20-21

[Unlock your Energy!: Humans of Vlaams-Brabant](#)

22-23

[Veranderwijs: digitale storytelling op school](#)

24

[Personen met migratierechts op de Belgische arbeidsmarkt](#)

Verantwoordelijke uitgever:

Luc Tayart de Borms
Brederodestraat 21, B-1000 Brussel
T: +32-2-511 18 40, F: +32-2-511 52 21
info@kbs-frb.be
www.kbs-frb.be
www.goedebedoelen.be
IBAN BE10 0000 0000 0404
BIC BPOTBEB

Coördinatie: I. Van Dorsselaer, I. Dannau,
S. Deboosere, C. Verbyst

Redactie: E. Racquet, D. Vandenberghe, C. Verbyst,
I. De Bisschop, S. Crew, T. Swaenepoel, W. De Hoon,
H. Pauwels, I. Van Dorsselaer

Illustraties: V. Bianchi (p. 1, 3, 6), Belga (p. 4-5), Ecole Duc de Marlborough (p. 4), F. Toussaint (p. 8, 16, 17, 18), Y. Prozhirko (p. 10), Fonds Raoul Servais (p. 12-13), J. Van de Vel (p. 14-15), DPG Media (p. 16), Cou'puur (p. 19), C. Dupont (p. 20-21), Sint-Lievenscollege (p. 22-23), KIK-IRPA (p. 18)

Grafische vormgeving: The Crew **Druk:** De Martelaere

NA DE OVERSTROMINGEN: MENSEN EN ORGANISATIES HELPEN TE HELPEN

De wijken die afgelopen zomer het hardst getroffen werden door de overstromingsramp, waren vaak kansarme volksbuurten. Hoewel interventies in het kader van klimaat- en humanitaire rampen niet de gebruikelijke taak zijn van de Koning Boudewijnstichting, wilden wij helpen te helpen. We hebben onze filantropische instrumenten, knowhow en netwerken ingezet om de solidariteit van burgers, bedrijven en organisaties te versterken.

EEN HART VOOR HUN STREEK

In heel het land kwamen burgers, organisaties en bedrijven in actie om de getroffen gemeenten materieel en financieel bij te springen. Het nieuwe streekfonds [Bürgerfonds Ostbelgien](#), beheerd door de Koning Boudewijnstichting, zette een oproep en een samenwerking op met vzw St Vincent Eupen en het OCMW Eupen. Samen zamelden ze 1,3 miljoen euro in, waarvan 700.000 euro via het Bürgerfonds zelf. Vele spontane, lokale acties lopen nog. Meer dan 900.000 euro van deze giften werd al toegekend aan de getroffen regio, inclusief de grensgemeenten in Duitsland. Vlakkij, in Limburg, lanceerde het Streekfonds '[Een Hart voor Limburg](#)', in samenwerking met Het Belang van Limburg en TV Limburg, ook een oproep voor solidariteit met de getroffen gezinnen in de provincie. Ongeveer 85.000 euro werd ingezameld. Het Fonds lanceerde een oproep voor scholen en verenigingen die in contact staan met kwetsbare gezinnen.

Het kleuterschooltje Duc de Marlborough in Dolhain ligt aan de oevers van de Vesder. Het kolkende water dat in juli door het dorp raasde heeft er al het materiaal verwoest. “Alle meubilair, alle spelletjes, alle boeken, alles is verloren gegaan”, zegt Stéphane Kariger, directeur van de school. Ook de lagere school even verderop ontsnapte niet. Op de benedenverdieping

stond het water anderhalve meter hoog. De schade is enorm: alle materiaal in de klassen en in het kantoor van de directie, inclusief het archief,

“Normaal kloppen we aan bij de ouders, maar dat gaat nu niet. Vele ouders zijn zelf alles kwijt.”

Stéphane Kariger, schooldirecteur

het buitenspeelgoed, allemaal verloren. De turnzaal met parketvloer is onbruikbaar, de turntoestellen en het sportmateriaal zijn vernield.

Er is veel geld nodig, en de school kan rekenen op verzekeraars en overheid. Ze kreeg giften van schoolmateriaal om in september te kunnen beginnen, een paar laptops, banken en stoelen.

Maar dat zal niet volstaan. Al de rest moet nog aangekocht worden, de klassen moeten beurtelings opgeknapt worden. De school pikte daarom in op de formule van de projectrekening van de Koning Boudewijnstichting waarmee geld ingezameld kan worden om een uitzonderlijk project te financieren. “Scholen die geld nodig hebben kloppen normaal aan bij de ouders,

via allerhande activiteiten. Dat gaat nu niet”, zegt Kariger. “Vele ouders zijn zelf alles kwijt.” Daarom ook schakelt de school een traiteur in om de kinderen van deze ouders ’s middags een warme maaltijd te geven. “Duurder, maar het moet, ook de keuken is vernield.”

SOLIDARITEIT FACILITEREN

Dit voorbeeld illustreert hoe de Stichting haar rol gespeeld heeft na de overstromingen: giften faciliteren en erover waken dat ze goed besteed worden. Verschillende scholen hebben er gebruik van gemaakt, naast de musea van Verviers of ook Franstalige comedians na hun benefietvoorstelling eind augustus samen met de RTBF.

Het is ook dankzij de brede waaier aan filantropische instrumenten van de Stichting dat personeelsleden van de Europese instellingen geld konden storten aan het Fonds EU Staff, dat de slachtoffers van de overstromingsramp in België, Nederland en Duitsland te hulp kwam.

Via Bürgerfonds Ostbelgien en Streekfonds 'Een Hart voor Limburg' werd geld

opgehaald voor de getroffen inwoners in Duitstalig België en Limburg. Voorts schoten verschillende Fondsen beheerd door de Koning Boudewijnstichting, ook van bedrijven die hun steentje wilden bijdragen, in actie om burgers, scholen en organisaties in nood te helpen. Er ging geld naar het Rode Kruis, brandweerkorpsen, scholen en verenigingen.

"SOLIDARITEIT: MEER DAN EEN WOORD IN HET WOORDENBOEK"

Als specialist in oude keramiek is Laurence Lenne vaak in het Museum voor Schone Kunsten en Keramiek in Verviers, aan de oevers van de Vesder. Toen ze de beelden zag van de verwoesting, trok ze meteen naar daar om mee te helpen bij de redding en de schoonmaak van de getroffen collecties. Maar het waren vooral de chaos en de wanhoop van de bewoners in de straten rond het museum die haar pal in het hart raakten. "Deze mensen zitten aan de grond. Het was vreselijk om zien. En ze kunnen maar voor een deel terugvallen op verzekeringen of ze hebben geen verzekering. Ik kon niet aan de zijlijn blijven staan, niet voor de bewoners en niet voor de musea in Verviers." Lenne kende de filantropische formules van de Koning Boudewijnstichting en richtte een schenkerskring op voor de musea in Verviers. Driekwart van de giften zal echter gebruikt worden om de noden van de bewoners te lenigen. Lenne denkt onder andere aan huishoudapparaten, die allemaal vervangen moeten worden. Met deze 'aide du bon coeur' wil zij ook de banden aanhalen tussen de musea en de wijk waarin ze gevestigd zijn. "Ik bekijk nu de noden met de sociale diensten om gerichte hulp te kunnen bieden." Een vierde van het ingezamelde bedrag gaat naar de restauratie van beschadigde museumstukken. "Op dit moment heb ik alleen nog maar bij bekenden ruchtbaarheid gegeven aan het bestaan van de schenkerskring. We starten nu de echte zoektocht naar grote en kleine giften. Want solidariteit is meer dan een woord in het woordenboek."

KLIMAATVERANDERING:

DE GROOTSTE BEDREIGING VOOR NATIONALE VEILIGHEID

De roep om actie tegen klimaatverandering klinkt steeds luider. Maar het is niet evident om iedereen op één lijn te krijgen.

Als onderdeel van haar programma over klimaatverandering en biodiversiteit organiseert de Koning Boudewijnstichting een reeks internationale webinars – Connect for Climate – om de discussie over tools, methodes en praktijken open te trekken en zo klimaatinitiatieven te versterken. Op 14 oktober was Dr. Anatol Lieven, professor van Georgetown University in Qatar en gastprofessor van het War Studies Department van King's College London, de spreker op het zevende webinar in deze reeks, georganiseerd samen met het European Policy Centre. Hij roept op tot patriottisme om de klimaatverandering aan te pakken.

In uw boek *Climate Change and the Nation State* zegt u dat de klimaatverandering de grootste bedreiging is voor de veiligheid van natiestaten en hun vermogen om hun burgers te beschermen?

"Ik ben het eens met de wetenschappelijke consensus dat de meeste veiligheidskwesties in het niets verzinken bij de bedreiging die de klimaatverandering is voor de moderne beschaving. Maar ik vind dat onze politieke en militaire elite de risico's niet correct inschatten. Ik pleit voor nationalisme – wat sommigen patriottisme noemen – want wat we vandaag doen, volstaat niet. We zien nu al hittegolven, bosbranden, overstromingen, terwijl de echt zware gevolgen van de effecten van de klimaatverandering nog moeten komen. Mijn boek gaat over nieuwe 'green deals'. We moeten conservatieven (in Amerikaanse politieke betekenis, red.) aanspreken op manieren die hen ervan overtuigen dat dit een echte dreiging is, en niet alleen een 'linkse' zaak. Voor een nieuwe 'green deal' moet je mensen ervan overtuigen dat iedereen offers moet brengen."

Wat betekent dit voor het beleid? Kan u een voorbeeld geven?

"Wat het Europese beleid betreft, moet er onder andere een compromis gevonden worden met Rusland over Oekraïne, in ruil voor een Russisch engagement om de CO₂-uitstoot te beperken en geen nieuwe olievelden te openen, vooral aan de Noordpool. De strijd tegen de klimaatverandering is eigenlijk het enige echt belangrijke thema op de onderhandelingstafel met China. Europese landen moeten hun militaire middelen samenvoegen, zodat het geld dat bespaard wordt, kan gaan naar de ontwikkeling van alternatieve energie. Buitenlandse hulp moet de veerkracht tegen klimaatverandering versterken."

"Voor een nieuwe 'green deal' moet je mensen overtuigen dat iedereen offers moet brengen."

Dr. Anatol Lieven

Hoe heeft uw achtergrond uw visie beïnvloed?

"Ik heb in Zuid-Azië en Pakistan gewoond. Dan besef je pas hoe

dicht deze samenlevingen al tegen de afgrond leven. Als in het Verenigd Koninkrijk de temperatuur stijgt met 5°C, wordt dat extreem oncomfortabel, maar je kan dat overleven. In Zuid-Azië kijk je aan tegen een volledige sociale en economische ineenstorting. Als de Verenigde Staten, China, de EU, Rusland, Japan, India, Australië en Canada – samen goed voor twee derde van de totale uitstoot – actie ondernemen, heb je niet alles opgelost, maar dit levert wel resultaat op. Alles wat we produceren verdwijnt in dezelfde atmosfeer. Als het Westen Zuid-Azië dus wil helpen, moet het zijn CO₂-uitstoot beperken."

Dit was het zevende webinar in de reeks Connect for Climate. De video, de presentatie en de samenvatting van dit webinar en van de vorige webinars kan u vinden op www.kbs-frb.be. De ideeën en opinies die aan bod komen tijdens de webinars zijn voor rekening van de sprekers. Ze weerspiegelen niet noodzakelijk de positie van de Koning Boudewijnstichting.

VAN GFT-AFVAL TOT COSMETICA

Wanneer we een kopje koffie zetten, belandt het koffiegrijs in het beste geval bij het gft-afval. Nochtans kun je het ook verwerken tot compost of plaatmateriaal en zelfs tot zeep of cosmetica.

Een Belg drinkt gemiddeld 800 kopjes koffie per jaar. Al die bakjes troost samen resulteren in 67.000 ton droog koffiegrijs. Dat zwarte goedje biedt echter nog mogelijkheden.

VOORBEELDFUNCTIE

De Koning Boudewijnstichting begon in 2019 een tweejarig traject met de federatie van de Belgische voedingsindustrie Fevia en het Koninklijk Verbond van Koffiebranders Koffiecafe om met zoveel mogelijk stakeholders de mogelijkheden van koffiegrijs te onderzoeken en de koffieketen te sluiten. Dit dient als voorbeeldproject voor samenwerking rond circulaire oplossingen.

Samen met Port of Antwerpen en Proximus zetten we experimenten op en met hotelketen Radisson, FOD Financiën, Brussels Airport, Stad Mechelen en GSK verkenden we de mogelijkheden voor pilootprojecten.

"We willen het bewustzijn rond het begrip circulariteit vergroten", zegt Petty De Sloovere, secretaris-generaal van Koffiecafe. "Toen we op zoek gingen naar voorbeeldprojecten, bleek er weinig te bestaan rond koffiegrijs in België. Intussen zijn er, met dank aan dit initiatief, een aantal mooie projecten opgestart."

KOFFIEGRUIS VAN KWALITEIT

Een van die projecten speelt zich af in de haven van Antwerpen. "Koffiegrijs is een relatief kleine afvalstroom", zegt Lien Dauwe, milieudeskundige voor Port of Antwerp, "maar toch is het zinvol om er iets mee te doen. Het ontbrak ons echter nog aan een aantal spelers om de keten rond te maken." Voor dit project werkt Port of Antwerp samen met Universiteit Antwerpen, afvalverwerker Renewi, Kringwinkel Antwerpen en Kopje Zwam.

"De voorbije maanden hebben we geëxperimenteerd met de frequentie van de ophaling", vertelt Lien Dauwe. "Het is vooral zaak om het koffiegrijs goed te bewaren, zodat er geen schimmelvorming kan optreden."

VERTROUWEN WINNEN

De eerste resultaten zijn veelbelovend. "Met een goede bewaarmethode is een tweewekelijkse ophaling haalbaar. Als je vaker kleine hoeveelheden moet transporteren, zijn de kost en de milieu-impact groter."

Deze fase van het experiment duurt nog tot eind dit jaar. "In een volgende stap willen we kijken naar de mogelijkheden", vertelt Lien Dauwe. "Het meest veelbelovend lijkt ons om er olie uit te trekken. Maar voorlopig blijft het een experimenteel product. Het vertrouwen van de industrie moet nog groeien. Daarom zijn projecten als dit ook nuttig."

ECONOMISCH HAALBAAR?

Is het hergebruik van koffiegrijs economisch rendabel te maken? "Er zijn kleinere bedrijven die er een leefbaar businessmodel rond hebben opgebouwd", zegt Petty De Sloovere. "Maar of we het hergebruik van koffiegrijs ook kunnen opschalen? Er is nog veel onderzoek nodig naar rendabele verwerkingsmogelijkheden."

Lees het rapport 'De power van koffiegrijs: sterke samenwerkingen voor nieuwe circulaire oplossingen' van Möbius, dat het traject begeleidde, op www.kbs-frb.be.

WIJ(K)WATER VANGT REGENWATER VAN GENTSE KERKDAKEN OP

45 miljoen liter regenwater vloeit in Gent jaarlijks weg via de kerkdaken in de riolering. Zonde, bedacht Gents MilieuFront, en lanceerde een proefproject om het water op te vangen. Het kreeg steun van het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer.

Op het Gentse grondgebied staan 47 kerken, samen goed voor 50.700 m² dak. Al het regenwater dat op die daken valt, gemiddeld zowat een miljoen liter water per kerk per jaar, vloeit nu weg naar de riolering. Ter vergelijking: een gemiddeld gezin verbruikt jaarlijks ongeveer 73.000 liter water. Een gigantische verspilling.

Kerken zijn grote gebouwen waar doorgaans erg weinig water wordt verbruikt, waardoor het ook nooit werd opgevangen. “Daarom groeide bij ons het idee om te kijken of dat anders kon”, zegt Pieter Van den Brande van Gents MilieuFront. GMF kreeg steun van het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer, beheerd door de Koning

Boudewijnstichting, voor een proefproject met Stad Gent, Ecolierk, de kerkfabrieken, AquaFlanders, Farys en Join for Water.

VAN TOILET TOT WATERPARK

Vijf kerken werden in detail bestudeerd. “Hoe en waar kan je het water opvangen? Of is infiltratie misschien een beter idee? Hoeveel regenpijpen heb je nodig? Wat zou je kunnen doen met het water? Kan de buurt betrokken worden? Iedere kerk en iedere buurt is anders, en dat zorgt telkens voor andere mogelijkheden en scenario's.”

Zo werd bij één kerk het idee gelanceerd om het water te gebruiken om de toiletten van het naburige schooltje te spoelen, bij

een andere kerk om de moestuintjes van de burens te besproeien. Elders werd gedacht aan een waterspeelpark dat tegelijk de waterinfiltratie van de grond verbetert.

INSPIRATIE

GMF hoopt dat de reflex groeit om bij iedere heraanleg van de omgeving van een kerk te kijken wat er met het regenwater kan gebeuren. De vijf casestudies werden gebundeld in een mooi boekje. Daaruit blijkt dat veel aanpassingen niet eens duur hoeven te zijn, en soms makkelijk te realiseren zijn. Gents MilieuFront hoopt dat de proefprojecten inspirerend werken, zowel in Gent als daarbuiten.

FONDS DUURZAAM MATERIALEN- EN ENERGIEBEHEER

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer is een samenwerking tussen Indaver, Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen vzw en het Actiecomité ter beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever en in het Waasland (Ablo vzw) en wordt beheerd door de Koning Boudewijnstichting. Sinds zijn oprichting gaf het Fonds al meer dan 2 miljoen euro steun.

Meer informatie: www.fdme.be

SOCIAAL TARIEF: EEN STERK INSTRUMENT TEGEN ENERGIEARMOEDE

De energieprijzen schieten de hoogte in, en dit terwijl meer dan een op de vijf Belgische gezinnen in energiearmoede leeft. Het sociaal energietarief, dat kwetsbare gezinnen het goedkoopste tarief geeft, is cruciaal in de strijd tegen energiearmoede. Het [Platform tegen Energiearmoede](#), beheerd door de Koning Boudewijnstichting, heeft 15 aanbevelingen om dit instrument te verbeteren.

Met het sociaal tarief – een federale maatregel – krijgen de kwetsbaarste huishoudens een goedkoper tarief voor hun elektriciteits- en/of gasrekening. Het sociaal tarief komt overeen met de goedkoopste tariefformule. Het leverde in 2020 een gemiddelde besparing op van 27,5% op de elektriciteitsrekening en 49% op de gasrekening. Het aantal huishoudens dat structureel gebruikmaakt van dit sociaal tarief bedraagt 522.000 voor elektriciteit en 322.000 voor gas. Dit aantal is vandaag dubbel zo hoog omdat de federale regering het sociaal tarief eind 2020 uitbreidde naar mensen met een verhoogde tegemoetkoming.

Het sociaal tarief is een doeltreffend instrument om energiearmoede aan te pakken. Volgens de Energiebarometer van de Koning Boudewijnstichting treft energiearmoede meer dan een op de vijf huishoudens (20,7%) in België – vooral mensen met een laag inkomen, werklozen, eenoudergezinnen en alleenstaande vrouwen ouder dan 65 jaar. Het Platform tegen Energiearmoede, dat de verschillende betrokken spelers samenbrengt (energieleveranciers en -distributeurs, regulatoren, kansarmoedeorganisaties, OCMW's, academici), benadrukt het belang van het sociaal tarief en de noodzaak om het te bestendigen. Na ruim een jaar werk heeft het Platform 15 aanbevelingen klaar om dit instrument te verbeteren. Het is de bedoeling dat beleidsmakers ermee aan de slag gaan.

EERLIJKE TOEGANG GARANDEREN

Eerlijke toegang tot het sociaal tarief garanderen is een van de belangrijkste aanbevelingen van het Platform: in een gelijkaardige situatie moet het recht op het

sociaal tarief hetzelfde zijn. Dat is vandaag niet het geval. De toekenning van het sociaal tarief is namelijk gebonden aan het sociaal statuut en niet rechtstreeks aan de inkomsten van een huishouden. Bij vergelijkbare financiële middelen kunnen twee huishoudens toch ongelijk behandeld worden.

Het Platform vraagt daarom om het recht op het sociaal tarief toe te kennen op basis van inkomen, vergelijkbaar met de drempel die gebruikt wordt voor de verhoogde tegemoetkoming. Dit komt dus boven op de huidige toekenning op basis van het sociaal statuut. Het Platform stelt ook voor om het recht op het sociaal tarief via een forfaitair bedrag uit te breiden naar huishoudens die aangesloten zijn op collectieve verwarming; vandaag zijn zij uitgesloten van het sociaal tarief.

VLOTTERE TOEGANG

In 80 tot 85% van de gevallen wordt het sociaal tarief automatisch toegekend door de gegevens van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid te kruisen met de contracten van de energieleveranciers. Maar soms kunnen die gegevens niet vergeleken worden: de rechthebbende moet zijn leverancier dan een attest geven om het sociaal tarief te krijgen – en dit leidt vaak tot het niet opnemen van dit recht. Voor een vlottere toegang tot het sociaal tarief stelt het Platform onder andere voor om de attestformulieren eenvormig te maken. De grote verscheidenheid zaait verwarring en verhindert het effectieve gebruik van de attesten.

BRUG SLAAN NAAR ENERGIEBESPARING

Meer energie-efficiëntie is een onmisbare hefboom om de strijd tegen energiearmoede doeltreffend te voeren. Het Platform suggereert

dus om vlotter de brug te slaan tussen het sociaal tarief en maatregelen om het energieverbruik te beperken, meer bepaald voor gebouwen/verwarmingsinstallaties, de keuze van energiezuinige huishoudapparaten en gedragsverandering waarbij bewoners zuiniger met energie omspringen.

KOSTEN VOOR DE LEVERANCIERS OBJECTIVEREN EN DESGEVALLEND OPLOSSEN

De effectieve toekenning van het sociaal tarief is toevertrouwd aan de energieleveranciers, die beschermde klanten factureren aan dit tarief. De energieleveranciers krijgen een compensatie voor de gemaakte kosten. Ondanks recente verbeteringen geven zij aan dat de toepassing van het sociaal tarief voor hen op dit moment niet financieel neutraal is, terwijl andere spelers wijzen op voordelen die zij uit de toepassing van het sociaal tarief zouden halen.

Het Platform vindt het belangrijk dat de compensatie van de energieleveranciers objectief en transparant is. Het stelt voor om de kwestie van de kosten voor de toepassing van het sociaal tarief voor energieleveranciers te objectiveren en desgevallend op te lossen; het geeft de CREG daarom de opdracht om dit te auditen en te monitoren.

MEER INFO?

Op www.kbs-frb.be vindt u:

- > De volledige lijst van 15 aanbevelingen van het Platform tegen Energiearmoede
- > De Barometer van de Energiearmoede 2021

RAOUL SERVAIS

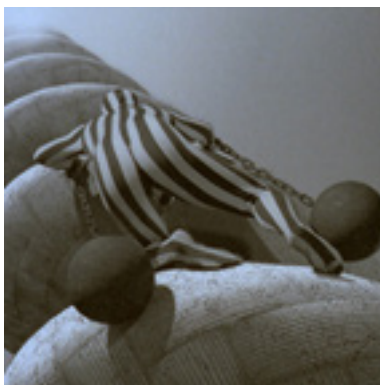
DE DUISTERNIS VERDRIJVEN MET VERBEELDING

Originele tekeningen, corelementen, affiches, filmfragmenten, machines: de tentoonstelling gewijd aan het werk van Raoul Servais is een levendig eerbetoon aan de Belgische pionier van de animatiefilm. De expo, georganiseerd door het Erfgoedfonds, was er niet gekomen zonder de schenking van een groot deel van het archief van de kunstenaar zelf aan de Koning Boudewijnstichting. Te ontdekken in het BELvue museum tot 6 maart 2022.

De bezoekers van de expo kunnen zich onderdompelen in de magische en bijzondere wereld van Raoul Servais. Deze autodidact (93), die beschouwd wordt als een van de meest vernieuwende Belgische cineasten van de 20ste eeuw, is nooit gestopt met experimenteren. Hij bleef voortdurend zijn techniek verbeteren om zijn beeldingswereld leven in te blazen. Zo vond hij, nog voor de komst van digital, Servaisgrafie uit, een animatietechniek die reële beelden integreert in getekende decors.

Het oeuvre van Raoul Servais, dat bestaat uit 16 kortfilms en een lange animatiefilm, inspireert animatiefilmmakers uit de hele wereld. De kunstenaar kreeg 60 internationale onderscheidingen op talrijke filmfestivals, waaronder de Gouden Palm in Cannes in 1979 voor de kortfilm *Harpya*. Servais, die veel belang hecht aan de opleiding van studenten en de overdracht van zijn kennis, richtte ook de eerste Europese school voor de animatiefilm op. Hij doceerde zowel in België (Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent, La Cambre in Brussel...) als in het buitenland (Frankrijk, Canada, Verenigde Staten, Brazilië...).

SCHENKING

Eind 2019 schonk Raoul Servais een groot deel van zijn archief aan de Koning Boudewijnstichting om zijn oeuvre te bewaren en toegankelijk te maken voor de komende generaties. De collectie omvat meer dan 200 werken, waaronder grafisch werk, filmpjes, decors, foto's en affiches die verband houden met zijn films *Taxandria*, *Harpya*, *Papillons de nuit*, enz. "Ik ben opgelucht en gerustgesteld dat ik de juiste oplossing heb gevonden om mijn oeuvre te vereeuwigen", zegt Raoul Servais. "Het is een enorm voordeel dat ik kan rekenen op de ervaring en de mogelijkheden van een stichting met vele partners, niet alleen in België, maar ook in het buitenland, om mijn werk te verspreiden en in de verf te zetten via tentoonstellingen. Ik vind het ook fijn dat de Koning Boudewijnstichting mijn werk zal laten reizen."

De tentoonstelling en de bijhorende publicatie zijn het eerste initiatief van de Stichting om het cinematografisch patrimonium en het grafisch werk van deze levende filmlegende publiek toegankelijk te maken. De expo strijkt eerst neer in het BELvue museum in Brussel, daarna reist ze verder naar andere Europese steden en naar Canada.

UNIVERSUM

François Schuiten, de bekende striptekenaar en een groot kenner van het werk van Servais, cureert de tentoonstelling. "Wat mij enorm geboeid heeft, is hoe tactiel Raoul is wanneer hij het heeft over zijn films", zegt hij. "Als ik hem een filmrol in handen zie nemen, voel ik de organische, fysieke band die hij heeft met film. Voor mij was het dus essentieel dat we de machines kunnen tonen waarmee hij werkt." De expo neemt de bezoeker inderdaad mee naar de techniek achter elke film, elk verhaal wordt verteld op een heel eigen manier.

Naast het artistieke proces belicht de expo ook de persoon van Raoul Servais, zijn liefde voor kunst, het surrealisme, Magritte, Paul Delvaux en zijn relatie met Oostende waar hij geboren is in 1928. "Ik wilde ook dat je de schilders van Oostende zou voelen, schilders zoals James Ensor, die Raoul soms op de dijk zag lopen, schilders van wie hij de verbeeldingswereld voortzet", zegt François Schuiten. De werken op de expo raken thema's aan die steeds weerkeren in de films van Servais, zoals macht, totalitarisme en verzet tegen onderdrukking. Een manier, voor de cineast, om de verschrikkingen van oorlog op te roepen die hij als kind had gezien, en om een humanistische en pacifistische boodschap te brengen. "Oorlog, dat is de nacht. Met mijn werk wil ik licht brengen en de duisternis verdrijven", zegt Servais.

NIEUW OPUS

De expo toont ook de schetsen en ander voorbereidend werk voor de nieuwe kortfilm van Raoul Servais, *Der lange Kerl*, in samenwerking met Rudy Pinceel. De film, over de loopgravenoorlog, mengt reële digitaal bewerkte beelden en animatiebeelden. Een nieuwe boodschap van vrede en hoop van de hand van de vader van de Belgische animatiefilm.

TENTOONSTELLING 'RAOUL SERVAIS. EEN WERELD TUSSEN MAGIE EN REALISME'

BELvue museum,
Paleizenplein 7, 1000 Brussel

Gratis toegang

Tot en met 6 maart 2022

Informatie in het Nederlands, Frans en Engels. De gratis downloadbare audiogids en het virtueel bezoek zijn er in het Nederlands, Frans, Duits en Engels.

Geleid bezoek mogelijk voor groepen of scholen.

De gedrukte publicatie 'Raoul Servais. Tussen magie en realisme' kost 7 euro en bestaat in het Nederlands, Frans en Engels. U kan ze bestellen via www.kbs-frb.be en via publi@kbs-frb.be.

Meer info op www.belvue.be/nl en www.erfgoed-kbs.be

HET MYSTERIE VAN FINANCIËN GEWIKT EN GEWOGEN

Hoeveel inzicht heeft een doorsneetiener in uitgaven, sparen, beleggen, sociale zekerheid en fiscaliteit – sleutels voor je plek in de samenleving? Om dat te testen, organiseert het BELvue museum de interactieve expo 'Het mysterie van Financiën'. Het ministerie dat alles over geld en financiën onthult. Financiële educatie via serious gaming is entertainend én zet aan tot nadenken.

Eind mei bezocht het 6de jaar ASO van het Hoofdstedelijk Atheneum Karel Buls de proefopstelling van 'Het mysterie van Financiën'. Met deze interactieve doe-tentoonstelling speelt het BELvue in op de vaststelling dat financiële educatie onmisbaar is voor jongeren: ze ontdekken zo dat financiën niet zo mysterieus zijn als ze lijken en dat ze er niet bang voor hoeven te zijn. "Financiële educatie maakt integraal deel uit van burgerschapseducatie", zegt An Lavens, verantwoordelijk voor BELvue.

FONDS VOOR FINANCIËLE GELETTERDHEID

Dit Fonds, dat wordt beheerd door de Koning Boudewijnstichting, wil jongeren informeren en vormen over financiële kwesties om het risico op maatschappelijke uitsluiting te verkleinen. Het Fonds ondersteunde recent 14 projecten van scholen en partnerorganisaties om op een creatieve en originele manier financiële onderwerpen en concepten bij de jongeren te brengen. In totaal kregen deze projecten meer dan 130.000 euro steun.

Via zeven modules toetsen bezoekers-deelnemers hun financieel-economische kennis, maar ook hun maatschappelijke betrokkenheid. Deze zeven 'loketten' behandelen de centrale thema's van de financiële opvoeding: budgetbeheer, verzekeringen en investeringsproducten, overheidsbudget en belastingen, (loon)ongelijkheid en verantwoord consumeren. Hoe beheer je een budget? Waarom moet ik letten op de kleine lettertjes van een kredietvoorstel? Kan mijn belastinggeld anders ingezet worden? Leerlingen uit alle graden van ASO, BSO en TSO kunnen ermee aan de slag.

FINANCIËLE BESLISSINGEN TEGEN DE KLOK

De testklas, een diverse groep zelfbewuste Brusselse tieners, duikt er enthousiast in, onder begeleiding van educatief medewerker Patrick Pockelé. Elk groepje moet zelfstandig vier modules afwerken in twee uur tijd – al kunnen scholen ook kiezen voor een langer bezoek. Leraars maken zelf uit welke loketten het meest geschikt zijn voor hun leerlingen.

De opstellingen hebben een leuke 'vintage'-look: een kantoorruimte, een archiefkast met laden en displays.

De makers putten ook inspiratie uit jukeboxen of het rad van fortuin. Of er is een bibberspiraal: een behendigheidsspel waarbij je een ring langs kronkelige ijzerdraad moet brengen zonder hem te raken. Kom je aan de start met een brede ring – lees: kom je uit een bemiddeld gezin – of begin je eraan met een smallere ring – ben je kansarm? Het spel zet aan het denken. Educatief medewerker Olivier Van Doorne: "Deze expo kwam er in samenwerking met het Fonds voor Financiële Geletterdheid.

De Gentse decorbouwer Pièce Montée zette de vintage-uitstraling op punt. Voor de leerkracht zijn er verschillende pedagogische dossiers ter voorbereiding en nabespreking, maar je kan de tentoonstelling ook zonder voorbereiding of begeleiding bezoeken."

"BETER DAN VERWACHT"

Bij de module 'Keuzes' bijvoorbeeld moeten de leerlingen een jaarbudget van 60 jetons nuttig besteden om een jeugdhuis in te richten, een opdracht die hen blijkt aan te spreken.

Burgerschap tonen en ethische keuzes maken zijn daarbij even belangrijk als de financiële beslissing. Krantenartikels wijzen hen op het aspect duurzaamheid waarmee ze als aankopers rekening kunnen houden.

"Hoe de modules zijn vormgegeven, is erg belangrijk", vindt Nour (6^e Humane Wetenschappen).

"Hoe vlot leest de tekst? Kan je makkelijk zien wat je moet doen? Is er een spelelement?

Je kan panelen omdraaien als je je keuzes maakt en er zijn kassa's. Dat tactiele en visuele is leuk."

Het algemene verdict?

"Beter dan verwacht", klinkt het.

Vooral de groepsdiscussies en de interactieve mogelijkheden kregen applaus van deze kritische tieners. "Van economie heb ik niet veel kaas gegeten, dus de modules die echt praktijkgericht zijn lagen me het best", zegt Guleyma (6^e Latijn-Wiskunde). Nuttig is het zeker, meent leerkracht Valerie (Geschiedenis, Nederlands en Economie).

"Op deze leeftijd zijn jongeren al minstens een beetje financieel geletterd omdat ze stilaan zelfredzaam worden.

Van geld en uitgaven kunnen ze zich iets voorstellen, maar wat ze gaan verdienen, dat is flou. Laat staan dat ze veel weten over iets abstracts als de sociale zekerheid."

De tentoonstelling blijft niet in BELvue. Ze kan naar verschillende steden en gemeenten reizen om leerlingen in heel België te bereiken. Lokale besturen kunnen de expo huren en op die manier financiële geletterdheid bevorderen, in samenwerking met scholen.

PRAKTISCH

- 'Mysterie van Financiën. Het ministerie dat alles over geld en financiën onthult' in het BELvue museum van 21 september tot en met 10 december 2021.
- Bezoek is gratis, onlinereservatie verplicht: www.belvue.be/nl.
- Zelfstandig bezoek. Aanbevolen duur: 2 uur. Het bezoek kan ook langer indien gewenst.
- Tablets kunnen worden gereserveerd om de instructievideo's te bekijken.
- Aanvragen om de reizende tentoonstelling te reserveren: office@belvue.be.

BRIEUC VAN DAMME, NIEUWE AFGEVAARDIGD BESTUURDER

De Raad van Bestuur van de Koning Boudewijnstichting keurde de benoeming goed van [Brieuc Van Damme](#) tot afgevaardigd bestuurder en dit vanaf 1 februari 2022. Brieuc Van Damme, nu nog Directeur-generaal Gezondheidszorg van het RIZIV, volgt Luc Tayart de Borms op, die na 25 jaar als afgevaardigd bestuurder van de Stichting met pensioen gaat op 1 mei 2022.

Wij heten Brieuc Van Damme van harte welkom en wensen hem veel succes!

RODE NEUZEN DAG

De zesde editie van Rode Neuzen Dag, op 26 november, zamelt geld in voor een bijzonder doel: de Rode Neuzen Academy. Leraars en leerlingen kunnen in hun school een leraar nomineren die een luisterend oor is en die vlot signalen oppikt van leerlingen die minder goed in hun vel zitten. Deze leraars worden Sidekick Sam en krijgen toegang tot de Rode Neuzen Academy. Daar vinden ze tools om jongeren nog beter te ondersteunen. De Rode Neuzen Academy gaat nog dit schooljaar van start.

Meer op www.rodeneuzendag.be.

NIEUW: DWW FONDS VOOR DE WARMSTE WEEK

De Warmste Week, de solidariteitsactie in de week voor Kerst, zit in een nieuw jasje. De VRT zet voortaan jongeren in de cockpit en zij kozen dit jaar als thema 'kunnen zijn wie je bent' als tegengif voor een gepolariseerde wereld. De VRT richtte daarnaast het DWW Fonds op om geld in te zamelen voor projecten die passen in het thema. De Koning Boudewijnstichting zal, als vaste partner van De Warmste Week, erover waken dat de middelen snel terechtkomen bij de projecten die de onafhankelijke jury selecteert, de projecten opvolgen en de resultaten evalueren.

<https://dewarmsteweek.be>

GELEZEN

“De eerste lijn is, zoals het begrip aangeeft, het eerste aanspreekpunt om een weg te vinden wanneer iemand vragen heeft over gezondheid. In die zin wordt terecht nagedacht over de vraag op welke manier die eerste lijn mee en beter ondersteund kan worden om mentale problemen tijdig te ontdekken en mee kan betrokken worden in de behandeling, begeleiding en ondersteuning. Het is namelijk geen optie om mentale problemen enkel te benaderen vanuit de niche of koker van de geestelijke gezondheidszorg alleen, ook al omdat burgers niet rechtstreeks de weg kiezen om naar de geestelijke gezondheidszorgsector te stappen.”

Bron: Met steun van het Fonds Julie Renson, het Koningin Fabiolafonds, het Fonds Dr. Daniël De Coninck en de Koning Boudewijnstichting heeft Marc Leys (Vrije Universiteit Brussel) buitenlandse voorbeelden voor de samenwerking tussen eerste lijn en de geestelijke gezondheidszorg in kaart gebracht. Lees 'Geestelijke gezondheid in de eerste lijn – internationale voorbeelden' via www.kbs-frb.be.

DEMENTIE, HOE ERMEE OMGAAN

'Dementie, hoe ermee omgaan?', een publicatie van de Koning Boudewijnstichting en Fednot in het kader van het luisternetwerk van notarissen, is geüpdatet, met ook informatie over het thema jongdementie. Downloaden of de papieren versie bestellen:

www.kbs-frb.be

GRENSOVERSCHRIJDEND GEVEN WERELDWIJD

Om grensoverschrijdend geven wereldwijd te faciliteren en te stimuleren hebben Give2Asia, een Amerikaanse openbare liefdadigheidsinstelling met filialen in Hong Kong en Australië, en de Koning Boudewijnstichting en haar filialen in Noord-Amerika Myriad opgericht. Lees meer over Myriad en haar dienstverlening voor schenkers en liefdadigheidsorganisaties:

<https://myriad.org>

LENTE VAN DE FILANTROPIE

Op 28 april 2022 organiseert de Stichting voor de vijfde keer de Lente van de Filantropie. Met dit evenement benadrukt ze hoe belangrijk filantropie op lokaal, nationaal, Europees en internationaal vlak is. Er wordt een aantal filantropische thema's onder de loep genomen en er komen vernieuwende ideeën en nieuwe praktijken aan bod die filantropen kunnen inspireren om zich in te zetten voor de grote maatschappelijke uitdagingen.

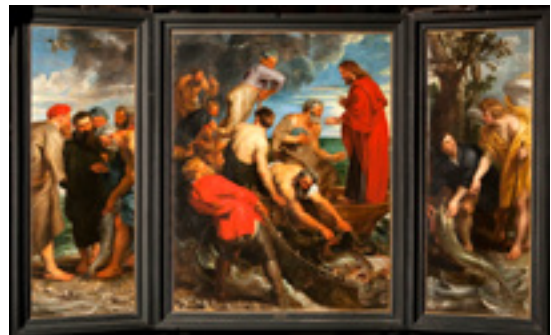
NIEUWE WEBSITE

De website van de Koning Boudewijnstichting, www.kbs-frb.be, kreeg een nieuwe look & feel. Hij bevat een schat aan informatie over onze activiteiten in België en het buitenland, onze projectoproepen, filantropische formules, evenementen, publicaties. Geniet van uw bezoek! Opmerkingen of suggesties?

info@kbs-frb.be

WONDERBARE VISVANGST VAN RUBENS BEWAARD VOOR DE TOEKOMST

Een van de waardevolste kunstschaten van Mechelen, [De Wonderbare Visvangst](#) van Pieter-Paul-Rubens uit 1618, wordt gerestaureerd met de financiële steun van het Fonds Léon Courtin-Marcelle Bouché. Het drieluik staat in de Onze-Lieve-Vrouw-over-de-Dijlekerk en heeft last van lichte schimmelvorming. Met de restauratie worden onder andere de schimmel aan de achterkant van het paneel verwijderd en het houten lattenwerk aangepakt. De restaurateurs werken in de kerk zelf; bezoekers kunnen de conservatie volgen via een raampje in het tijdelijke atelier.

MAAK PLAATS VOOR TALENT!

Deze herfst zijn 130 jongeren begonnen met Boost, het programma voor talentontwikkeling in acht steden: Brussel, Luik, Antwerpen, Verviers, Bergen, La Louvière en sinds 2021 ook Gent en Oostende. Sinds de lancering van het programma in 2011 namen al 506 jongeren deel aan Boost. Minstens zes jaar lang, tot hun eerste baan, krijgen ze een intensieve begeleiding. Veel succes!

www.boostfortalents.be/nl/

DERTIG JAAR DROMEN EN WERKEN VOOR KINDEREN BEKROOND

Om de twee jaar reikt het Fonds Filson Steers Mariman de 'Grote Prijs voor Opvoeding' uit. Dit jaar gaat die prijs naar Lies en Patrick Chromiak-Blondé, de trekkers van [CKG Kapoentje](#) in Oostende. Zij zetten zich al hun hele leven in voor kinderen en hun vaak kwetsbare ouders en inspireren innovatieve projecten.

Kapoentje startte in 1987 als een gezinsvervangend tehuis, waar Lies en Patrick behalve hun eigen kinderen ook tien kwetsbare kinderen opvingen. In 2001 werd Kapoentje een Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning. "Onze ondersteuning en begeleiding vertrekt altijd van de vraag en de nood van de gezinnen", zegt Patrick. "We starten liefst zo vroeg mogelijk, bij of zelfs voor de geboorte. Zo kunnen we ouders leren zelf voor hun kinderen te zorgen."

CKG Kapoentje stond in de loop der jaren aan de wieg van veel innovatieve initiatieven, die vaak structureel verankerd werden in het beleid. Kinfo was een voorloper van de latere opvoedingswinkels en het Ontmoetingshuis kende navolging in de spel- en ontmoetings-initiatieven.

INTERNATIONAAL OPGEPIKT

Het meest gekend is de oudercrèche D'n Opvang, gesteund door het Kinderarmoedefonds en recent in de publicatie 'Kinderarmoede bestrijden doe je zo' naar voren geschoven als een na te volgen praktijkvoorbeeld.

Kwetsbare ouders worden er opgeleid tot kinderbegeleider en vangen zelf kinderen op. "Dat dossier hebben we samen met de mama's opgesteld en ze zijn het mee gaan verdedigen. Zonder de steun van organisaties zoals de Koning Boudewijnstichting, die samen met ons de grenzen van de regelgeving willen aftasten, zouden we dit soort dingen niet kunnen realiseren." Intussen zijn er op meerdere plaatsen in Vlaanderen oudercrèches en is het project internationaal opgepikt.

COMPLETE VERRASSING

De jury prijst de grote impact van het koppel op thema's als participatie, toegankelijkheid en armoedebestrijding. De verzoeken van kinderen en jongeren zijn de basis voor hun projecten. Ze kaarten hiaten of beperkingen in de regelgeving aan bij het beleid. "Mijn vrouw en ik vullen elkaar goed aan", lacht Patrick. "Lies gaat duizend procent voor het belang van het kind. We dromen veel samen en die

dromen maken we vaak ook waar. Maar zonder haar goede zorgen en harde werk zou ik nooit de tijd hebben om op de barricades te gaan staan."

"De prijs kwam voor ons als een complete verrassing", zegt Patrick. "Natuurlijk zijn we er blij mee! Wat we precies met dat geld gaan doen? Ongetwijfeld een mooi nieuw project starten."

OVER DE PRIJS FILSON STEERS MARIMAN

Het [Fonds Filson Steers Mariman](#), beheerd door de Koning Boudewijnstichting, reikt tweejaarlijks de 'Grote Prijs voor Opvoeding' uit aan een persoon die zich al lang intensief inzet voor de opvoeding van kinderen en jongeren. De Prijs bedraagt 60.000 euro.

MEER LEZEN

'Kinderarmoede bestrijden doe je zo' is een gratis publicatie van het Kinderarmoedefonds, beheerd door de Koning Boudewijnstichting: www.kinderarmoedefonds.be.

REUMATOLOGEN IJVEREN VOOR MEER ONDERZOEK NAAR LEVENSKWALITEIT VAN HUN PATIËNTEN

Hoe kunnen we de levenskwaliteit van mensen met reumatische aandoeningen verbeteren? En hoe maken we reuma beter bekend? Dat zijn de kernvragen voor het Fonds voor Wetenschappelijk Reuma Onderzoek.

Een bijzonder Fonds, want opgericht en succesvol getrokken door de reumatologen zelf.

Hoewel reumatische aandoeningen veel voorkomen - 1 Belg op de 5 krijgt ermee te maken - reikt de kennis erover vaak niet ver. Het is dan ook complex: er zijn meer dan 200 reumatische aandoeningen. Twintig jaar geleden al namen enkele reumatologen het initiatief om het onderzoek gericht op een betere levenskwaliteit van hun patiënten te stimuleren. Ze creëerden daarvoor een platform onder de koepel van de Koninklijke Belgische Vereniging voor Reumatologie.

“Fundamenteel onderzoek, of onderzoek naar het ontwikkelen van medicatie, daar waren wel middelen voor. Maar onderzoek met een impact op de levenskwaliteit viel wat buiten beeld”, herinnert zich prof. dr. Filip De Keyser, een van de betrokkenen van het eerste uur en jarenlang voorzitter. “We wilden jonge reumatologen stimuleren zulk onderzoek te doen en daarvoor ook financiële middelen samenbrengen. Daarnaast wilden we reuma meer onder de aandacht brengen van publiek en beleid.”

SNEL TOEPASBAAR

Zoveel jaren later blijft die filosofie nog steeds overeind, vertelt prof. dr. Rik Lories, verantwoordelijk voor de samenwerking met de wetenschappelijke adviesraad: “Ongeveer 80 procent van de middelen die we toewijzen gaat naar onderzoeksprojecten met een heel praktische insteek en een relatief snelle toepasbaarheid voor de patiënten. Daarnaast financieren we ook onderzoek dat toelaat om op basis van data de onderzoekshypothese fijn te stellen.”

Gaandeweg werd de werking van het platform opgebouwd. Fondsenwerving heeft daarin steeds een grote plaats ingenomen. Bij de evaluatie na tien jaar werking werd besloten meer zichtbaarheid te creëren door het bestaande Fonds voor Wetenschappelijk Reuma Onderzoek (FWRO) onder te brengen bij de Koning Boudewijnstichting. Prof. dr. Xavier Janssens, medeoprichter, werd voorzitter.

RUIMERE VISIE OP REUMA

De volgehouden inspanningen leverden al mooie resultaten op. Prof. De Keyser: “Een van de paradepaardjes is de ontwikkeling van het Belgisch platform voor mensen met sclerodermie of systemsclerose. Dit is een minder voorkomende aandoening, die ernstige vormen kan aannemen.

Er is een gestandaardiseerde manier ontwikkeld om deze patiënten op te volgen, er zijn expertisecentra ontstaan voor de behandeling, en is er ook een belangrijke database opgebouwd voor wetenschappelijk onderzoek.”

Prof. Janssens vult aan: “We hebben ook de aanzet gegeven voor een ruimere visie op reuma, met aandacht voor de psychosociale aspecten. Het thema ‘aan het werk met reuma’ heeft onder meer geleid tot de vorming van reumaverpleegkundigen en -kinesitherapeuten, en we financierden de opleiding voor disability case managers, die bruggen bouwen tussen de patiënt, artsen, verzekeraars en werkgevers.”

Een ander aandachtspunt is de puberteit, met de risico's van therapie-ontrouw en de transitie van de pediatrie naar de volwassenenzorg.

Om maar te zeggen: na zoveel jaren is het pad naar een betere levenskwaliteit voor mensen met reuma nog niet helemaal gelopen.

[Fonds Wetenschappelijk Reuma Onderzoek](#) in cijfers
> 2010-2021

> Onderzoekssteun en Prijzen uitgereikt: 101

> Totaalbedrag: 1.381.332 euro

> Betrokken onderzoeksinstituten en universiteiten (België): 11

'HUMANS OF... VLAAMS-BRABANT': BINNENKIJKEN IN DE LEEFWERELD VAN JONGEREN

De coronacrisis heeft er bij jongeren zwaar ingehakt, zeker bij de meest kwetsbaren. Met *Unlock your energy!* wil de Koning Boudewijnstichting hun een oppepper geven. Ze steunt projecten die jongeren en jongvolwassenen van 15 tot 25 jaar zich weer beter in hun vel laten voelen. [‘Humans of... Vlaams-Brabant’](#) bijvoorbeeld, waarin Arktos en StampMedia werken rond actief burgerschap.

“Alles begon met een Black Lives Matter-demonstratie in Leuven”, vertellen Sam Deckers en Jorge Gómez van Arktos Vlaams-Brabant. Arktos begeleidt en vormt kwetsbare kinderen en jongeren van 6 tot 25 jaar, die minder gemakkelijk aansluiting vinden op school of in de samenleving. De vormingsmedewerkers trekken naar buurten waar de jongeren vaak rondhangen en spreken hen aan. “Vanuit Arktos zijn we naar die betoging getrokken om met jongeren in gesprek te gaan.”

EERST DE MELK OF EERST DE CORNFLAKES?

Uit die contacten bleek dat jongeren hun stem willen laten horen, dat ze veel te vertellen hebben maar te weinig gehoord worden. Dat maakt hen machteloos en moedeloos. De coronapandemie versterkte dat gevoel nog. “We zijn filmpjes beginnen te maken met en vanuit de jongeren, gewoon met de smartphone. Eentje toonde een groep jongens die schijnbaar ruziemaakten aan de achterkant van het station in Leuven.

Als je hun taal niet begrijpt, kan dat best bedreigend overkomen. Maar die zogenaamde ruzie was een discussie over wat je het eerst in je ontbijtcom doet: melk of cornflakes.”

“Dat is helemaal wat wij met StampMedia doen”, vult Zakayo Wandoloh aan. “De stem van jongeren versterken via tekst, video, audio en fotografie. We zijn een persagentschap voor jongeren en onze artikels worden heel vaak overgenomen door de mainstream media.” Met het project ‘Humans of... Vlaams-Brabant’ willen Arktos en StampMedia de jongeren uit de buurt de kans geven zich wél te laten horen en op een constructieve manier hun noden onder de aandacht te brengen, ook van beleidsmakers.

INZOOMEN OP WAT JONGEREN BEZIGHOUDT

Concreet organiseren Arktos en StampMedia een reeks workshops in de vier centrumsteden van Vlaams-Brabant: Aarschot, Diest, Leuven en Tienen. “Jongeren hebben veel te zeggen”, legt Zakayo uit, “maar ze krijgen geen gehoor. Daardoor verliezen ze het vertrouwen in het beleid. Wij geven hun de keuze: opgeven of het op een andere manier proberen.”

De eerste workshop begint rustig. Zakayo neemt de inleiding voor zijn rekening: wat is actief burgerschap? Wat is democratie? Wat is de positie van jongeren in zo’n democratie? Waar en hoe kunnen ze zich laten horen? De link naar thema’s waar de jongeren van wakker liggen is snel gelegd. “Ik woon in een straat waar je 50 per uur mag rijden”, zegt een meisje. “Iedereen racet er. Ik word daar boos van, het is gevaarlijk.” De politie komt ter sprake, die bepaalde groepen jongeren meer controleert dan andere. Een van de deelnemers worstelt met genderidentiteit. Ook seksisme tegen meisjes – aangestaard en nagefloten worden – houdt de jongeren bezig.

“We willen aan de slag rond de verhalen van de jongeren”, zegt Sino Davcevski van StampMedia. “Ik leer hun hoe ze die in beeld kunnen brengen met foto’s. Daar heb je geen duur materiaal voor nodig: met de camera van een smartphone en allerlei gratis apps geraak je al heel ver. En ik verleg hun grenzen: op een persoon of een groep mensen af stappen om een foto in close-up te nemen, dat vraagt veel lef. Maar het is een boost voor hun zelfvertrouwen.”

De jongeren zijn in elk geval enthousiast. “Ik ga straks al foto’s nemen en aan je doorsturen, Sino”, belooft een van de deelnemers.

FOTO’S IN HET STATION

Op het einde van het traject komt er een reizende tentoonstelling met een officieel moment op elke locatie. De jongeren zullen dan zelf de foto’s toelichten, en in dialoog gaan met het lokale bestuur, actiepunten in de hand. “Elke jongere heeft een stem”, zegt Zakayo. “Wij geven hun het zelfvertrouwen om van zich te laten horen. We willen de workshops een tweede keer organiseren. Dan nodigen we ook de groepen van deze eerste reeks uit, zodat ze de lokale besturen kunnen vragen hoe ze met de actiepunten aan de slag zijn gegaan.”

Na de tentoonstelling gaat Arktos op zoek naar een permanente plaats voor de foto’s. “Eigenlijk zouden we ze liefst in het station hangen”, lacht Sam. “Dat lijkt me wel wat. Veel van onze jongeren hangen daar ook vaak rond. Dan kunnen de reizigers zien waar die echt mee bezig zijn.”

UNLOCK YOUR ENERGY!

De oproep [Unlock your energy!](#) werd in het voorjaar van 2021 door de Koning Boudewijnstichting gelanceerd. Ze wilde zo het mentaal welzijn van jongeren vergroten dat ondermijnd was door de Covid-19-pandemie. In totaal steunde de Stichting 102 projecten (rond sport, cultuur, maatschappij, kunst, enz.) van én voor jongeren voor een totaalbedrag van meer dan 800.000 euro.

"SUPER COOL DAT JE ER ECHT BENT EN TOCH NIET"

'Digital Storytelling in Virtual Reality', daarmee gingen 24 eerstejaars van het Gentse Sint-Lievenscollege van start. Een vakoverschrijdend project, dat de leerlingen laat kennismaken met een technologie die tal van mogelijkheden biedt. De school kreeg hiervoor steun via een projectoproep van onderwijsvernieuwingsplatform Veranderwijs.nu.

"Het was opvallend hoe snel ze zich de technologie eigen maakten, ook al ging het om leerlingen van gemiddeld twaalf jaar. Ze verrasten ons met hun creativiteit", vertelt Robbe Wulgaert, leerkracht in de eerste graad van het Sint-Lievenscollege, richting STEaM (science, technology, engineering, arts & mathematics) en de trekker van het project 'Digital Storytelling in Virtual Reality'.

Scholen staan voor de uitdaging technologie en digitale toepassingen te integreren in het onderwijs. Als hulpmiddel, maar ook om te begrijpen hoe het werkt en hoe je er zelf nieuwe toepassingen mee kan bouwen. Virtual reality, waarbij je door een 'bril' kijkt en in een andere wereld lijkt te bewegen, is een van die toepassingen die snel evolueert en bekender wordt.

VAKOVERSCHRIJDEND

Geboeid door virtual reality werkte Robbe Wulgaert een project uit om er in de klas mee aan de slag te gaan. De leerlingen ontwerpen een eigen wereld op papier, met beelden en een verhaal, en vervolgens leren ze hoe ze dit omzetten naar een 3D-beleving met de VR-bril. Tekst, beeld, programmeren: het project combineert leerplandoelstellingen van Nederlands, Plastische Opvoeding (Beeld) en ICT.

Na een proefproject volgde in het afgelopen schooljaar de effectieve start, met 24 leerlingen die telkens per twee werkten. Met de steun van Veranderwijs.nu kon de school 10 VR-brillen aankopen en inzetten, naast de twee brillen die de leraar eerder met eigen middelen had aangeschaft.

ENTHOUSIASTE REACTIES

“De vraag dit schooljaar was om iets te ontwikkelen voor mensen met een handicap”, vertelt Robbe Wulgaert. “Ze wilden bijvoorbeeld een robotarm realiseren. Of ze maakten een glazen oog en haalden daarvoor informatie uit de cursus natuurwetenschappen.” De leerlingen reageerden enthousiast: “We kregen een probleem dat we helemaal zelf mochten uitzoeken, tekenen en uitwerken.” Of nog: “Ik vind het super cool dat je er echt bent, maar toch ook niet.”

De leerlingen hadden wel begeleiding nodig, zegt Robbe Wulgaert. “Via VR komen ze in een bepaalde leefwereld terecht en ze stellen daar vragen over. Het is best wel intensief. Met een eerder beperkt aantal leerlingen liep dat goed; meer zou echt moeilijk te managen zijn. Het gaat immers niet alleen om de technologie, er komt ook vakdidactiek bij kijken. Aan leraars die een dergelijk project willen opstarten, geef ik graag de raad goed te omlijnen wat je met de technologie wil doen.”

AUTISME ERVAREN

De VR-brillen zijn ook voor andere vakken interessant, bijvoorbeeld om in de les aardrijkskunde een landschap te ervaren. “Of bij het vak Beeld kan je bijvoorbeeld in een simulatie schilderen”, vertelt een leerling, “je zit dan in een andere wereld en hebt niet veel plaats nodig en ook niet al het materiaal, om je toch goed uit te leven.”

Virtual reality kan ook een hulpmiddel zijn voor leerlingenondersteuning, vult de leraar aan. “Denk bijvoorbeeld aan een leerling die de diagnose autisme krijgt. Je kan daarover uitleg geven aan de klas, maar met VR wordt het concreter. Sommige scholen gebruiken VR al om verkeerslessen te geven of om te laten zien hoe je iets kan lassen of een stelling kan opbouwen. Er zijn tal van mogelijkheden.”

NIEUWE TECHNOLOGIE

Robbe Wulgaert broedt alweer op nieuwe plannen. “Volgend schooljaar willen we samen met de leerlingen van het derde jaar de mogelijkheden van artificiële intelligentie (AI) nagaan.” Hij hoopt alvast dat het werken met nieuwe technologieën in de lerarenopleiding meer aandacht zal krijgen. Maar het laatste woord is voor een van de leerlingen, die samenvat wat ze heeft geleerd: “Hoe je met VR kan werken, maar ook dat je vooraf goed moet nadenken. En dat er voor alles een soort oplossing kan worden ontworpen.”

OVER DE PROJECTPROEP EN VERANDERWIJS.NU

Technologie op school is geen doel, maar een middel om het leerproces van kinderen en jongeren te ondersteunen en verrijken. 38 basis- en secundaire scholen, waaronder het Sint-Lievenscollege, kregen financiële steun van Veranderwijs.nu om een visie te ontwikkelen rond een innovatieve onderwijsaanpak, ondersteund door technologie. Daarnaast is er ook steun voor vijf organisaties die scholen bij deze visieontwikkeling begeleiden.

Veranderwijs.nu is een platform, gecoördineerd door de Koning Boudewijnstichting en gestuurd door een groep van experts in innovatie en onderwijs, dat individuen, verenigingen en organisaties samenbrengt rond onderwijsvernieuwing.

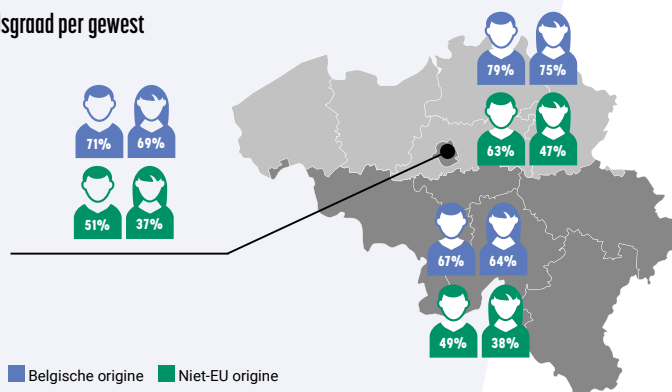
Meer info: www.kbs-frb.be.

WAAR STAAN PERSONEN MET EEN MIGRATIE- ACHTERGROND OP DE ARBEIDSMARKT IN BELGIË?

Personen met migratieroets hebben de arbeidsmarkt heel wat te bieden, maar dat potentieel blijft onderbenut. De werkzaamheidsgraad van Belgen van Belgische origine ligt 20 procentpunten hoger dan die van Belgen met een migratieachtergrond. De kloof in werkzaamheidsgraad is het grootst voor wie van buiten de EU komt en in het bijzonder voor vrouwen.

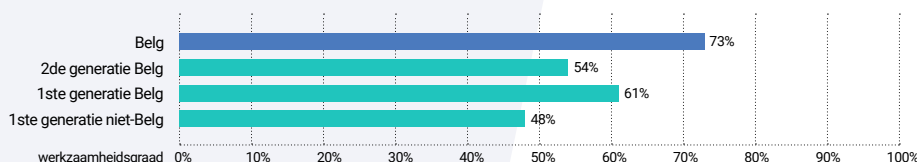
Met de nieuwe projectoproep Trampoline steunt de Koning Boudewijnstichting initiatieven die vrouwen met een migratieachtergrond coachen naar en tijdens vrijwilligerswerk, als springplank naar meer empowerment, veerkracht en geïnformeerde beroepskeuzes.

Werkzaamheidsgraad per gewest

Ruim
1/3
inwoners
op beroepsactieve
leeftijd in België
is van buitenlandse
origine

Ook voor de tweede generatie blijft de arbeidsmarkt moeilijk toegankelijk.
Voor de eerste generatie heeft Belg worden een gunstig effect.

52%
van de vrouwen van
niet-EU origine is niet
beroepsactief

Springplank naar werk

Met de projectoproep 'Trampoline, sterk in vrijwillig werk' ondersteunt de Koning Boudewijnstichting initiatieven die vrouwen met een migratieachtergrond via coaching tijdens vrijwilligerswerk helpen zich bewust worden van hun vaardigheden en mogelijkheden, hun sociaal netwerk uit te bouwen, werkervaring op te doen en bewuste keuzes te maken over werk. De begeleiding is maatwerk en vertrekt vanuit de noden en interesses van de vrouw, waarbij empowerment en het verhogen van veerkracht en zelfvertrouwen centraal staan. Voor vrouwen die dat willen, leggen deze initiatieven de link naar opleiding en naar de arbeidsmarkt via arbeidsbemiddeling. In het kader van deze projectoproep werden 12 projecten geselecteerd, 6 Nederlandstalige en 6 Franstalige. Lees er meer over via www.kbs-frb.be.

62%
van de werkende
vrouwen van
niet-EU origine werkt
voor een laag loon

9%
van de vrouwen geboren in
een niet-EU land heeft nooit
gewerkt omwille van zorg
voor kind(eren)